

OVERHEID GEEFT BURGER WEINIG RUIMTE

- **Promovendus neemt burgerinitiatieven onder de loep**
- **Overheid moet verantwoordelijkheid durven geven**

De overheid moet burgerinitiatieven veel meer de ruimte geven. Pas dan kan het volle potentieel worden benut van burgers die hun eigen omgeving vormgeven. Dat stelt bestuurskundige Rosalie van Dam in haar proefschrift *Bonding by Doing*. 'Er is soms nog weinig vertrouwen van de overheid in burgerinitiatieven. De overheid zegt wel dat de burger zelf initiatief moet nemen, maar dat blijkt vaak niet uit hoe ze handelt. De overheid wil het vaak toch helemaal op de eigen manier.'

'Als je echt burgerinitiatief wilt, moet je mensen het ook op hun eigen manier laten doen', vervolgt Van Dam. 'Doe je dat niet, dan wordt burgerinitiatief tot burgerparticipatie.' De burger mag meedoen, maar de overheid houdt de regie. Van Dam nam voor haar studie zeventien burgerinitiatieven en zelf-organiserende groe-

pen onder de loep. Van groepen als Mooi Wageningen, dat zich inspant voor een fraaiër landschap, tot Golfresidentie Dronten dat een eigen golfresort heeft ontwikkeld.

Burgerinitiatieven ontstaan vaak uit een combinatie van idealisme en onvrede. Burgers zoeken gelijkgestemden en gaan aan de slag. Het leggen van verbindingen is daarbij doorslaggevend voor succes, blijkt uit het werk van Van Dam. 'Naarmate je meer relaties met andere partijen aangaat, ben je over het algemeen succesvoller.' De overheid is daarbij vaak een belangrijke partner. 'Als het om de inrichting van de leefomgeving gaat, is de overheid vaak de eigenaar van de grond.'

Maar de overheid geeft niet zomaar de touwtjes uit handen. Dat leidt er in de praktijk vaak toe dat burgerinitiatieven de neiging hebben zich aan te passen aan wat de overheid wil. Dat kun je volgens Van Dam slaafs en gehoorzaam noemen, maar ook slim en strategisch. Burgerinitiatieven ontwikkelen zich in sommige gevallen zelfs tot een soort surrogaat-over-

FOTO: LAHAYE ARCHITEKT

Golfresidentie Dronten is een van de burgerinitiatieven die bestuurskundige Rosalie van Dam heeft onderzocht.

heid. Daar staat tegenover dat burgerinitiatieven die een andere weg bewandelen vaak als irrelevant of lastig worden behandeld.

Van Dam ontkent dat burgerinitiatieven vooral een speeltje zijn van hoogopgeleiden. 'In de praktijk valt dat heel erg mee. De bur-

gerinitiatieven die ik heb onderzocht hebben vaak een heel sociale insteek. Er wordt geprobeerd kwetsbare groepen erbij te betrekken. Ieder levert naar vermogen een bijdrage. Je hebt ook mensen nodig die hun handen uit de mouwen steken.' **IRK**